

Børne Blad

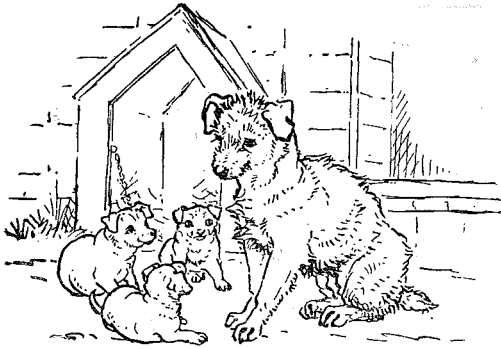

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 38.

22de september 1895.

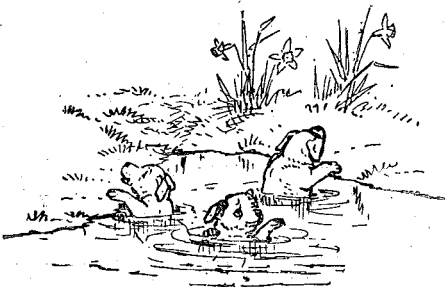
21de aarg.

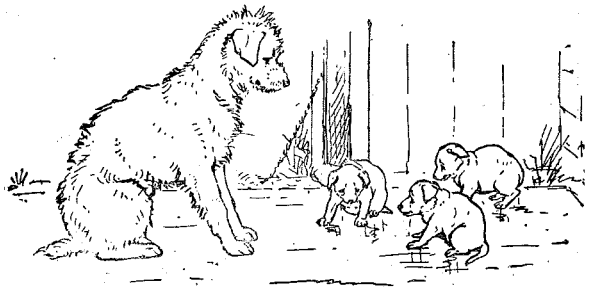
1.

2.

3.

4.

Saa gaar det!

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstod. I pakker til en adresse paa over 5 eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Allt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Anden aargang.

Syvogtredivte leste.

Den anden artikel.

I. Jeg tror paa Jesus Kristus.

ABC-klassen: Den anden artikel til de ord, „død og begravet“.

Katekismus-klassen: Den anden artikel og Luthers forklaring til de ord, „født af jomfru Maria“.

Forklarings-klassen: Den anden artikel, Luthers forklaring og Ap. Gj. 4, 12. (Sp. 286).

W i k k.

Den anden artikel er den kristne religions øiesten.

— I en stor kirke i Tyskland kan prædikan-ten alene opfattes af tilhørerne, naar han passer paa at vende sit ansigt mod et Kristus billede, som hænger paa en af søilerne. Det er et vækkert findbillede for alle prædikanter. Det skal de ved hver prædiken gjøre: fæste sit troesøie ufravendt paa Kristus. Men det samme gjælder ogsaa for tilhørerne. De skal ikke lade blikket svæve hid og did, ikke lade tankerne fare urolig omkring til alle sider, ikke fæste sig ved prædikan-tenes ydre gaver og personlighed; nei, skal Guds ord bringe frugt for tilhørerne til et evigt liv, saa maa det hede om dem, som det engang hød om disciplene: „De saa ingen uden Jesus alene.“

— En Herrens tjener fortæller: Jeg spurgte engang en lærd, hvilke tre ting han helst ønskede sig. Han svarte: „Giv mig bøger, sundhed og ro, og jeg bryder mig ikke om noget andet.“ Jeg spurgte en fattig og hungrende, og han sukkede: „Brød, brød, brød!“ Jeg spurgte en drunker, hvad han helst ønskede sig, og han raabte høit: „Brændevin!“ Jeg spurgte mængden omkring mig, hvilke ting den helst ønskede sig, og der op-lystedes et forvirret strig, hvori jeg kunde ifjelne ordene: „Rigdom, ære, fornøielser!“ Endelig henvendte jeg det samme spørgsmaal til en gammel mand, som længe havde været en kristen, og han svarte, at alle hans ønsker kunde sammensættes i dette ene: Kristus. Jeg bad ham for-

klare sig nærmere, og han sagde: „Tre ting ønsker jeg af hjertet, først, at jeg maa befindes at være i Kristus, dernæst, at jeg maa blive som Kristus, og endelig, at jeg maa komme til Kristus.“

— For mere end 3000 aar siden førte efraimiterne krig med mændene fra Gilead, som boede hinsides Jordan. De var gaaede over denne flod, men blev fuldstændig slagne, og Sesta, gileaditernes forsigtige hærfører, lod besætte overfartsstederne ved Jordan for at afskjære flytningerne tilbagetoget. Men da de israelitiske soldater paa den tid ikke bar uniformer, var det vanskeligt at stille ven fra fiende, især da menneskene paa den tid forstod at forstille sig ligesaa godt som i det 19de aarhundrede efter Kristus. Hvorledes bar nu Sestas soldater sig ad for at stille ven fra fiende? De slog sig ikke til ro med, at en kom hel fredelig og sagde: „Gode ven, jeg er ingen efraimit.“ Men de forbrøde: „Sig ichibolet!“ Dette hebraiske ord betyder et aks. Folkene vest for Jordan sagde „sibolet“, men de østfor boende sagde „ichibolet“, og saaledes blev dette „sch“ i ichibolet det kjendteegn, som dengang kostede tusender af efraimiter livet (Dom. 12, 5-6). Troen paa Kristus er de kristnes ichibolet. Hver den, som tror paa ham, vil lykkelig kunne fare over dødens flod og havne hjemme hos Herren.

— En kristeligindet dame blev angreben af en langvarig og smertefuld sygdom og tilkalde en læge. Denne var en særdeles duelig mand i sit fag, men tillige aldeles vantroende. Under behandlingen af den syge forsøgte han idelig at indprente hende sine egne grundsætninger. Han paaastod nemlig, at anger og forbedret levnet var alt, hvad baade Gud og mennesker med rette kunde fordr af en synder, men negtede bestemt baade nødvendigheden og kraften af en forløsning ved Jesu blod. Men den syge kjendte sin Frelser for godt til at lade troen paa ham roffes af et menneske. Hun fulgte nogle mandens forskrifter som legemlig læge; men som sjælelæge fandt hun, at han slet ikke duebe. Da hun fuldkommen havde gjenbundet sin helbred, indbød hun dokto- ren til at drikke te og bad ham derpaa om regningen. Da teen var taget bort, begyndte hun: „Hr. doktor, min lange sygdom har vistnok for- aarsaget Dem mange udgifter og megen uto og besværlighed. Dette gjør mig nu indr. lig ondt; jeg fortryder det og vil forandre min levemaade, saa jeg aldrig mere skal falde Dem besværlig. Dette gode forsæt og min hjertelige anger haaber jeg da vil være en erstatning for Dem, som De er tilfreds med.“ Doktoren begyndte nu at merke, hvad meningen var hermed; han imilede, tral paa skuldrene og udbrød nu: „Nei, nei, anger alene kan dog slet ikke betale gjælden.“

— En omvendt indianer var fuld af tat til Gud. Da en missionær engang spurgte ham,

hvad han havde at takke Jesus for, tog han tørre blade, lagde dem i en freds og lagde en orm midt indeni; derpaa tændte han ild paa bladene. Det arme dyr begyndte at brude sig i frygtelig angst og søgte forgæves at komme bort fra ilden, som omgav den paa alle kanter. Da greb indianeren ormen, lagde den ned paa marken et stykke fra ilden og sagde: "Det har Jesus gjort med mig."

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Thirty-seventh Lesson.

THE SECOND ARTICLE.

I. I believe in Jesus Christ.

ABC Class: The Second Article to the words: "dead and buried."

Catechism Class: The Second Article, and Luther's Explanation to the words: "is my Lord."

Explanation Class: The Second Article, Luther's Explanation, and Acts 4, 12 (Qu. 286).

SUGGESTIONS.

Jesus Christ is the life and centre of Christianity.

— Christ is the end of creation, containing the reason in himself why creation is at all, and why it is as it is.

— God is best known in Christ; the sun is not seen but by the light of the sun.

— An old Christian writer says: "Cast thine eyes which way thou wilt, and thou shalt hardly look upon anything but Christ. He has taken the name of that thing upon himself. Is it day? and dost thou behold the sun? He is called the Sun of Righteousness. Or is it night? and thou dost behold the stars? Of him it is said, "There shall come a star out of Jacob." Or is it morning? and dost thou behold the morning star? He is called "the bright Morning Star." Or is it noon? and dost thou behold light all the world over? He is "the Light of the world." Come nearer; if thou lookest upon the earth, and takest a view of the creatures about thee, dost thou see the sheep? "As a sheep before the shearer is dumb." Seest thou a shepherd watching over his flock? "I am the Good Shepherd." Seest thou a lamb? "Behold the Lamb of God!" Or seest thou a fountain, waters, rivers? He is "a Fountain." Or seest thou a tree good for food, or a flower? He is the "Tree of Life," the "Lily of the Valley," the "Rose of Sharon." Art thou adorning thyself, and taking a view of thy garments? "Put ye on the Lord Jesus Christ!"

Art thou taking a view of what thou hast on thy table? He is "the Bread of Life."

— It is said that a Spanish ambassador, coming to see that great treasury of St. Mark in Venice, fell a-groping at the bottom of the chests, to see whether they had any bottom; and being asked the reason why he did so, answered: "In this, among other things, my master's treasury differs from yours: in that his has no bottom, as I find yours to have!"—alluding to the Spanish king's mines in Mexico and Peru. So it may be said, and Scripture as well as history and experience does abundantly testify, that men's coffers and mints may be exhausted, but the riches that are to be found in Christ Jesus have no bottom. Thousands of millions feed upon him, and he feels it not; he is ever giving, yet his purse is never empty; always bestowing himself, yet never wanting to any that faithfully seek him.

— A clergyman used sometimes to take dinner with a Christian friend on Sundays, and often took occasion to speak to the family of the subject of his sermon. One Sunday he asked the little boy of the house what the morning's text had been. The boy replied, "Jesus is precious." "And what do you mean by 'precious'?" The child was silent for a few moments; then hiding his face in his mother's lap, he replied, "Mother is precious; we couldn't do without her." "Well answered, my boy," replied the aged minister. "Never forget that word—Jesus is precious, for we could not do without him!"

— The old city of Troy had but one gate. Go round and round and round the city, and you could find no other. If you wanted to get in, there was but one way, and no other. So to the strong and beautiful city of heaven there is but one gate, and no other. Do you know what it is? Christ says, "I am the Door."

— Bishop Whipple says, "As the grave is growing nearer, my theology is growing strangely simple. It begins and ends with Christ, the only refuge of the lost."

— Charles Lamb once in a gay fancy with some friends as to how he and they would feel if the greatest of the dead were to appear suddenly in flesh and blood once more, on the final suggestion, "And if Christ entered this room?" changed his manner at once, and stuttered out, as his manner was when moved, "You see, if Shakespeare entered, we should all rise; but if he appeared, we must kneel."

— The learned English infidel Mill during his life constantly combated the claims of Christianity. But after his death there was found among his papers an unpublished essay, in which he makes the statement, that no one could find a better rule of life than to act in every case so as that Jesus Christ would approve of his conduct.

Lybetforsøg.

Enilde søstende.

Taterbarnet.

(Fortsættelse.)

Bedstemor Bisbet og Johan Kapsel vilde først sætte op en alvorlig mine, men saa vilde nok Fridoline græde og bede for hende, saa hun fik deres tilgivelse. Hvorledes skulde hun ikke da arbejde og vise dem sin kjærlighed! Alle tre skulde tilsidst komme til at sige: „Nei, hvor godt det var, at du kom igjen!“ Zafi maatte være i nærheden og enten blive møller ligesom Josef Svabæk eller kulbrænder ligesom gamle Reistal eller tømmerhugger. Var da dette muligt? Ja, naar blot Zafi vilde!

Det var dog alligevel ikke nok, at han vilde være med. Han maatte ogsaa forandre sine anskuelser og blive en god kristen ligesom den bra Johan Kapsel. Mirjam begyndte i stilhed at søge at vinde Zafi for sine planer. Forsigtig og kjærlig gif hun tilberkt. Hun fortalte ham om alt, hvad hun havde lært af fru Helman, og især om den store og kjærlige Gud og alt, hvad han havde gjort for os. Zafi hørte en stund paa, hvad hun fortalte; derpaa trak han paa skuldrene og begyndte at le. „Det er bare taabelig snak“, sagde han. „Det kan maasse passe for bønderne, men ikke for os. Bort folks guder lever i stoven, i luften og under jorden; de taler til os i storm og ubeir, i lyn og torden, men ogsaa i solskin og i sommerens pragt. De besyhter os eller jordærver os, efter som det behager dem, men de giver os ingen love. Vi maa være kloge og passe vor fordel, — det er vor eneste lov. Du siger, at det er galt at stjæle fra folk; men ogsaa vi maa have noget at leve af. Du siger, at vi ikke skal lype; men hvor ofte vilde ikke den fulde sandhed stude mig, mens en klog løgn vil redde mig. Stakkars barn! Du har altfor længe levet blandt de fremmede — de har fordærvet dig!“

Mirjam var meget beghmret over saadan maade at tænke og tale paa. Hun søgte at overbevise ham, og undertiden kunde hun ogsaa blive heftig; men de blev altid gode venner igjen. Han var altid saa god mod hende, og det var jo ikke ham selv, som var ond; han havde jo ikke lært bedre, var hendes tante.

September maaned var tilende. Høsten

kom med sit regn og sine storme. Mihaly Samof vilde nu drage sydober til Italien. Men før de reiste over Alperne vilde de fejre en af sine store fester. Man gjorde derfor holdt ved bredden af en elv i en ensom dal, hvorigenennem der ikke gif nogen landevei.

Man skulde samtidigt ogsaa benytte denne leilighed til høitidelig at optage Mirjam i stammen.

„Du maa pynte dig, saa du bliver rigtig smuk, Mirjam“, sagde Zafi, idet han forærede hende et par forgyldte armbaand og en ny guitar. Hun hoppede høit af glæde og fulgte ivrig hans raad, og da hun efter en tids forløb kom ud af vognen, hvor endnu Miffa holdt paa at pynte sine døtre, udstødte Zafi et høit beundringsraab, som bragte blodet op i den unge piges kinder. Hun var virkelig ogsaa smuk. Hun var i den senere tid vokset meget, og skjønt hun ikke var mere end tretten aar gammel, gjorde hun næsten indtryk af at være en voksen pige; i sydens lande er det jo saa, at den unge uvilkes meget hurtigere end under nordens kolde vintré. Hendes brune hudfarve forringede ikke hendes skjønhed, og med sine lyfende øine, sit kraftige mørke haar og de blændende hvibe tænder var hun overmaade smuk at se til. Hun var isørt rødt kjoleffjært og sort fløielsliv og forøvrig prydet paa sin stammes vis. En smukkere taterpige skulde man have vanskelig for at finde.

Zafi var ikke den eneste, som lagde merke dertil. Mirjam kunde læse i mændenes og gutternes ansigter, hvorledes de beundrede hende i hendes festdragt, ja endog hørnene stirrede forbauset paa hende. Samtidig var der enkelte unge piger, med tilkastede hende hadefulde, misundelige blikke, og heller ikke alle mødrene betragtede hende just med venlige øine. Men Mirjam brydte sig ikke stort derom; hendes bryst var fyldt af stolthed og lykke, og i dette øieblik var alle hendes betæneligheder forstummede.

Hu gav Mihaly Samof tegn til, at man skulde begynde festen. Man begyndte at spille paa en hel del forskellige instrumenter de ælskede gamle melodier, som var gaaede i arv fra flegt til flegt, og baade mænd og kvinder ledsagede musikken med sin sang i kraftigt kor, saa ekkoet høretes mellem fjeldene. En eienommeligg stemning greb Mirjams sjæl; hun følte sig med liv og sjæl som sit folks datter. Derefter begyndte pigernes enkeltfange;

den ene efter den anden istemte et vers, og saa sang hele forsamlingen omkvædene.

Nu fulgte kampege og kraftprøver for de unge gutter. For bueskydning og slyngetastning fik Zaki første præmie: en sølvspænde af skjønt, gammel arbejde, besat med kostbare stene og bedækket med hemmelighedsfulde tegn.

„Det er et smykke, som passer for en af os“, hvistede de unge piger. „Hvem vil han give det til?“

Alle havde lyst paa at faa den; thi spænden var kostbar, og Zaki selv var en af stammens smukkeste gutter. Men han ofrede dem allesammen ikke et blik; med et rasst sprang var han henne hos Mirjam og fæstede spænden paa hendes bryst.

21de kapitel.

Festens fortsættelse. — Mirjams samvittighed vaagner paany. — En rast beslutning.

En misfornøiet mumlen lød fra de andre unge piger. Hvorledes kunde Zaki finde paa at foretrække den lille tingest for dem allesammen. De puffede hverandre, lo haanende, hvistede sammen og sendte Mirjam hadefulde og foragtelige blikke. Men hun bekyrrede sig ikke derom; med stolt hævet hoved greb hun Zakis haand og gik sammen med ham over festpladsen. For første gang sølte hun, at hun ikke længere var et barn, og glædede sig inderlig over det fortrin, som hendes ven havde givet hende.

Festmaaltidet skulde begynde. Selvsølgelig saa man ingen dækkede borde med kostbart stentøi eller tandelabre og stager med lys. Tyrifafler, som var stukne ned i sprækker i klippen eller fæstede paa anden maade, kastede sit lys over det brogede selstak, da solen var gaaet ned, og mænd og kvinder havde leiret sig i større eller mindre grupper om maden. I en klippehule var der tændt et stort baal, og der vendte de gamle kvinder flittig spiddet, hvorpaa kjødet af forskellig slags blev stegt. Den færdige mad blev af unge gutter baaret hen til de flade stene, der tjener som borde, og her fordelt. Først fik høvdingen sin del og dernæst stammens øvrige medlemmer. Vin var der overflod af, og drikkebægrene vandrede rasst fra haand til haand.

Bludselig kom Mirjam til at tænke paa, hvorfra de vel havde faaet al denne vin. Var det paa en ærlig maade?

Hun skulde snart faa vide det; thi den sterke vin fik snart deres tunger paa glid, og nogle unge gutter begyndte at prale af, hvorledes de havde stjaalet vinen fra en vogn paa landeveien. De lo og morede sig over, hvad den sønige kjører og end mere vinens eiermand vel havde sagt, da de opdagede tyberiet. Da kort efter Zaki med et fyldt bæger traadte hen til Mirjam, stødte hun ham heftig tilbage.

„Bil du ikke drikke?“ spurgte han forundret. „Saaafald vil jeg gjøre det i dit sted.“

Med disse ord satte han bægeret til sine læber og tømte det i et drag og gik derpaa hen for at fylde det igjen.

Neppe var han gaaet, førend et par gutter i Mirjams nærhed begyndte at trætte. Hvert af deres ord naaede tydelig frem til hendes øren.

„Jeg fik mest“, skreg den ene.

„Nei, det var mig“, mente den anden; „fire høns paa en gang! Er ikke det nok heller?“

„Guster du ikke de fede gjæs, jeg kom med, og den kalkunste hane, som jeg stjal lige for næsen til bonden?“

„Men ingen er alligevel saa kjæk og dristig som Zaki. Han vovede sig lige ind i faareflokken og stjal en stor buk.“

Mirjam havde hørt nok. Det var forbi med hendes glæde. Hun kunde ikke længere more sig; det var umuligt for hende at faa ud af tanterne, hvad hun havde hørt. Alle de gode sager, hvorfra festmaaltidet bestod, var altsaa stjaalet, og Zaki var en af de aller flinteste til at stjæle.

Stam og vrede vilde ligesom kvæle hende. Og hendes landsmænds stjiende fornøielse blev hende næsten modbydelige, særlig eftersom de sterke drikke mere og mere kom i hovedet paa dem. Sangen gik snart over til skrig og hyl, og vildt tumlede de sig om hverandre. Zaki var ikke bedre end de andre. Ogsaa han havde ladet den sterke vin tage magten fra sig og kom tilsidst i slagsmaal med en anden gut. Til sidst greb han en kniv og holdt den alt i sin hævede haand for at støde den i sin modstander. Men da styrkede Mirjam fortvilet frem og griber hans arm. Han stirrede et øieblik paa hende, som om han først ikke kjendte hende, men lod derpaa armen synke og slog stamfuld øinene ned. Nogle kamerater, som var komne til, fik de stridende fra hinanden. (Fortsættes.)

Saa gaar det.

(Se billedet.)

Freja havde faaet tre vakre hvalpe, og de skulde faa lov til at leve alle sammen; den ene var lovet bort til sørenskriveren, den anden til skomager Olsen, og den tredje skulde sendes til byen, hvor man havde tinget paa den.

Mere end engang før havde Olav gaardsgut paa sin herres befaling røvet de smaa, som Freia havde havt; hun havde som regel ikke faaet vide, hvad der var blevet af dem; men saa hændte det sig, at hun engang fandt to af dem slydende i vandet med en sten om halsen, og hun kunde da gjette sig til, hvorledes det formodentlig ogsaa var gaaet de andre.

Dennegang blev altsaa ikke ungerne tagne fra hende; hun skulde selv faa lov til ialfald en stund at opdrage dem og lære dem hundestik. Som rimeligt kan være, søgte hun, saa godt hun kunde, at formane sine smaa til endelig at vogte sig for vanddammen; vistnok var renslighed en stor dyd, og Freia selv var et rent mønster, hvad renslighed angik; men de maatte endelig ikke komme hen til dammen, de havde intet der at gjøre, saalænge de var saa smaa.

Saa var det en dag, at hvalperne var alene. Vi ved ikke, hvor moderen netop havde gjort af sig; men ungerne var ialfald alene, og tiden begyndte at falde langsom for dem; de pøb og klynkede og sprang rundt om hundehuset gang paa gang; men snart blev de tjede deraf og vandrede videre. Tilslut kom de ogsaa hen til dammen; det var jo den, moderen saa alvorlig havde søgt at advare dem imod; men ogsaa for smaa hun-

dehvalpe gjælder det gamle ord, at „forbudnen frugt smager bedst“; snart var de lige ved vandkanten og begyndte at drikke af det delilige vand.

Da fik de se noget, som de ikke havde anet. Ogsaa nede i vandet var der tre smaa hunde, og ogsaa hundene i vandet rørte paa sig og syntes endog at drikke. Nei dette var det forunderligste, de dog nogengang havde seet! Men enden paa det hele blev, at de alle tre plumpede ud i vandet, og mærkelig nok saa de her ikke mere til sine smaa kamerater, disse var med ét forsvundne. Derimod blev de selv grebne af den heftigste angst; thi det vidste sig, at det var lettere at komme ud i vandet end at komme op igjen; de pøb og jamrede sig aldeles forstrækkelig, og hvis ikke Olav gaardsgut var kommen forbi og havde reddet dem, er det ikke godt at vide, hvorledes det vilde være gaaet. Havde han mere end én gang før stilt Freias unger af med livet, saa skulde han dennegang komme til at redde deres liv; han tog dem én for én paa en ikke egentlig lempfældig maade i nakken og kastede dem iland.

Straks efter kom ogsaa Freia selv tilfælde; hun havde paa afstand seet, hvorledes Olav havde reddet ungerne, og sølte hele resten af sit liv den dybeste taknemmelighed mod ham derfor; men hvalperne, som skamfulde og dryppende af vand aller helst havde villet glemme sig bort, fik ordentlig skjænd — en saa alvorlig straffetale, som en hundemor er istand til at give.

Opl. paa gaader i nr. 36.

Gaadespørgsmaal:

1. Samos — Amos. 2. Tigris — Gris.

Vogstavgaaden: Kongsvinger.

Billedgaade.

1 G $\frac{10}{\text{aar}}$ D $\frac{1}{\text{op}}$

1